

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0417U001487

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-03-2017

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макарчук Людмила Олексіївна

2. Makarchuk Liudmyla

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.08

Назва наукової спеціальності: Спеціальна психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-03-2017

Спеціальність за освітою: 8.040101

Місце роботи здобувача: Міський центр дитини

Код за ЄДРПОУ: 36282427

Місцезнаходження: м.Київ, вул. Дегтярівська, 3-а

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.450.02

Повне найменування юридичної особи: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560841

Місцезнаходження: вул. М.Берлинського, 9, м. Київ, Київ, 04060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560861

Місцезнаходження: 04060, м.Київ, вул. М. Берлинського, 9

Форма власності:

Сфера управління: Академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.41.21

Тема дисертації:

1. Психологічні особливості опанувальної поведінки підлітків з порушеннями розумового розвитку
2. Psychological characteristics of the mastering behavior of adolescents with intellectual disabilities

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячено вирішенню проблеми психологічних особливостей опанувальної поведінки підлітків з порушеннями розумового розвитку. Визначено основні теоретичні підходи до обґрунтування специфіки порушень розумового розвитку та їх впливу на формування опанувальної поведінки й становлення особистості цих підлітків. Розроблено модель психологічних особливостей опанувальної поведінки підлітків з порушеннями розумового розвитку. Визначено показники (диференційна оцінка життєвої ситуації, тривожність, агресивність, вольова організація особистості), критерії (критерій змісту та оцінки відповідності життєвої ситуації, критерій прояву поведінки в життєвій ситуації), види (конструктивна, деструктивна, змішана; гіперболізована, реактивна) опанувальної поведінки. Розроблено психотехнології фасилітації формування конструктивних форм опанувальної поведінки підлітків. Доведено, що психологічні особливості опанувальної поведінки підлітків з порушеннями розумового розвитку

визначається домінантними складними життєвими ситуаціями; стратегіями вирішення складних життєвих ситуацій; специфікою домінантних стратегій особистісних сфер; специфікою: фізична агресія, вербальна агресія, агресія ухилення та почуття провини.

2. The thesis is devoted to the problem of psychological characteristics of the mastering behavior of adolescents with intellectual disabilities in the context of its psychological determinants. The main theoretical approaches to the rationale of the specific intellectual disabilities and their influence on the formation of the mastering behavior and identity formation of adolescents are identified in the work. The model of the psychological features for the mastering behavior of adolescents with intellectual disabilities was developed. The parameters (differential evaluation of life situations, anxiety, aggression, strong-willed personality organization), criteria (criteria of content and the estimation of the correspondence to the life situation, the criteria of display behavior in life situations), types (constructive, destructive, confused, exaggerated, reactive) were identified. The technology of the mastering behavior of the adolescent was developed. The essence of the correction of destructive mastering behavior was discovered, such as: gaining experience in solving complicated situations, analyze of own psychological factors (thoughts, feelings, behavior patterns), the ability of independent, informed choice, the use of effective strategies of the mastering behavior. It is proved that the psychological characteristics of the mastering behavior of adolescents with intellectual disabilities is determined by the dominant complex life situations; strategies for solving difficult life situations; specific dominant strategies of personal spheres; specific physical aggression, verbal aggression, aggression avoidance and guilt.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бушуєва Тетяна Володимирівна

2. Bushueva Tatiana

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковлева Світлана Дмитрівна

2. Яковлева Світлана Дмитрівна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончарук Наталія Миколаївна

2. Гончарук Наталія Миколаївна

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сак Тамара Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сак Тамара Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.